

Saldus novada Šķēdes pagasta bibliotēka

Bibliotēkas 2019.gada pārskats

Saldus novada Šķēdes pagastā, 2020

Saturs

Pārskata perioda kopsavilkums	3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	4
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	5
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6
6. Krājums	7
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	8
8. Novadpētniecība	9
9. Projekti	9
10. Publicitāte	9
11. Sadarbības tīkla raksturojums	9

Pārskata perioda kopsavilkums

Šķēdes pagasta bibliotēkas darba prioritāte ir kvalitatīva bibliotēkas klientu apkalpošana. Apzinoties, ka iedzīvotāju skaits pagastā ar katru gadu tikai iet mazumā, jācenšas piesaistīt lasītājus no pagaidām nelasošajiem iedzīvotājiem, piedāvājot to, par ko varētu būt interese..

Bibliotēkas sniegtie pakalpojumi nav radikāli mainījušies, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu. Bibliotēka jau divus gadus ir jaunās, gaišās, siltās telpās, kur ir patīkami uzturēties ikvienam.

Nākošajā gadā lielāka uzmanība jāpievērš novadpētniecības darbam, savāktie materiāli un fotogrāfijas jāapraksta un jādokumentē atbilstoši prasībām. Tāpat aktīvāk bibliotēkai jāapzin un jācenšas piesaistīt mazie pirmsskolas vecuma bērni, piedāvājot nodarbības kopā ar vecākiem. Iesākta ir bibliotēkas sadarbība ar Šķēdes Dienas centru un pensionāru- aktīvistu grupu.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Šķēdes pagasta bibliotēka ir Apvienotās Jaunlutriņu un Šķēdes pagastu pārvaldes struktūrvienība, dibināta 1955.gadā.

Bibliotēkas darbība vērsta uz pagasta iedzīvotāju lietderīga brīvā laika pavadīšanas un pašizglītošanās iespējām. Bibliotēka veic dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, saglabāšanu, kā arī nodrošina informācijas pieejamību pagasta iedzīvotājiem.

Šķēdes pagasta bibliotēkas apkalpojamā teritorijā ietilpst Šķēdes pagasts. Šķēdes pagastā reģistrēti 530 iedzīvotāji, no tiem 76- bērni un jaunieši līdz 18 gadiem (PMLP dati uz 01.07.2019.). Pagastā ir maz darba iespējas un nav neviena izglītības iestāde- darbspējīgie iedzīvotāji strādā ārpus pagasta robežām, arī bērni mācās citās Saldus un apkārtējo novadu skolās, bibliotēkas viņi apmeklē tur. Līdz ar to Šķēdes pagasta bibliotēku viņi apmeklē reti vai neapmeklē nemaz. Bibliotēkai ir informācijas, izglītības un kultūras iestādes funkcijas, tā nodarbojas ar iedzīvotāju izglītošanu, iepazīstina ar dažādiem informācijas meklēšanas paņēmieniem un iespējām. Bibliotēkas darba neatņemama sastāvdaļa ir drukāto izdevumu piedāvāšana lasītājiem. Bibliotēka veido pozitīvu kultūrvidi pagastā.

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas. Pārskata periodā bibliotēkas akreditācija nav notikusi. Bibliotēkas atkārtotas akreditācijas atzinums spēkā līdz 2019.gadam.

2. Finansiālais nodrošinājums

Esošais finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu, taču nav attīstību veicinošs.

Krājuma papildināšanai budžetā atvēlētā summa ir neliela. Ja iepriekšējos trīs gadus bibliotēkas krājuma komplektēšanai bija piešķirta gandrīz nemainīgs finansējums- ap 1770 EUR, tad 2019.gadā finansējums jūtami samazinājies līdz 1314 EUR, no tā 858 EUR grāmatām. Kvalitatīvai fonda papildināšanai un atjaunošanai tā ir nepietiekama summa. Periodikas abonēšanai bibliotēka pērn iztērēti EUR 456, tā tiek pasūtīta dažādu abonēšanas kampaņu un atlaižu laikā. Uzskatu, ka bibliotēkā pieejamais preses izdevumu klāsts nav apmierinošs.

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2017	2018	2019
Kopā (EUR)	12866	10326	9476
Pašvaldības finansējums	12866	10326	9476
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2017	2018	2019
Izdevumi kopā (EUR)	12866	10326	9476
Darbinieku atalgojums (bruto)	5543	6150	5522
Krājuma komplektēšana	1773	1777	1314

Tabulās uzskatāmi redzams, ka bibliotēkas finansiālais nodrošinājums, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, ir sarucis par 850 EUR; no tiem par 463 EUR jeb 26% ir samazinājies finansējums krājumam.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Piezīmes
Datori	1 (2016.g.)	4 (2015.g.) 2 (2007.g.)	
Multifunkcionālās iekārtas	1 (2015.g.)	-	
Citas iekārtas	3	-	Laminēšanas iekārta, fotoaparāts, mobilais telefons

Pērn bibliotēkā iegādāti žurnālu galdiņš un 2 kastes- pufi bērnu telpai. Tā kā bibliotēka 2018.gada sākumā pārcēlās uz tikko izremontētām telpām, 2019.gadā bibliotēkā nav notikuši nekādi remontdarbi un tādi nav plānoti arī 2020.gadā.

4. Personāls

Šķēdes pagasta bibliotēkā pārskata periodā nav notikušas izmaiņas personāla sastāvā.

Bibliotēkā strādā 1 pilnas slodzes darbinieks- bibliotēkas vadītāja ar kvalifikāciju Bibliotekārs, kas atbilst trešajam profesionālās kvalifikācijas līmenim. Bibliotēkai atsevišķi apkopējas nav, viņas pārziņā ir visa pakalpojumu centra, kurā atrodas arī bibliotēka, uzkopšana.

Šķēdes pagasta bibliotēkas budžetā 2019.gadā kursiem un tālākizglītībai tika piešķirti EUR 125.

2019.gadā bibliotēkas vadītāja piedalījies 7 Saldus pilsētas bibliotēkas organizētos semināros, kā arī apmeklējusi tālākizglītības kursus:

*Sarunas par emocionālo inteliģenci (Izglītības un attīstības centrs "EGO", 8 stundas)

*Pasākuma vizuālā tēla un noformējuma veidošana (Izglītības un attīstības centrs "EGO", 8 stundas)

*Pozitīva audzināšana- pieaugušo un bērnu veiksmīgas sadarbības atslēga (Latvijas Pašvaldību mācību centrs, 12 stundas)

*Radoša pieeja un inovatīvs saturs lasītprasmes, konstruēšanas un rokdarbu nodarbībās (Latvijas Pašvaldību mācību centrs, 12 stundas)

*Dzintas koka veidošana iesācējiem (Saldus pilsētas bibliotēka, 3 stundas)

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	277	302	267	+9%; -11,6%
<i>t. sk. bērni</i>	73	72	68	-1,4%; -5,6%
Fiziskais apmeklējums	5266	4588	3560	-12,9%; -22,4%
<i>t. sk. bērni</i>	2529	2163	1477	-14,5%; -31,7%
Virtuālais apmeklējums				
Izsniegums kopā	17517	14369	11282	-18%; -21,5%
<i>t. sk. grāmatas</i>	6287	4714	4705	-25%; -0,2%
<i>t.sk. periodiskie izdevumi</i>	11124	9633	6577	-13%; -31,7%
<i>t. sk. bērniem</i>	2968	907	998	-69,44%; +10%
Bibliotekārais aptvērumš % no iedz.skaita pagastā	46%	52,8%	50%	+6,8%; -2,8%
<i>t.sk.bērni līdz 18g.</i>	65,8%	71,3%	89%	+5,5%; +17,7%
Iedzīvotāju skaits	602	572	530	-5%; -7,3%

Tā kā finansējums krājuma papildināšanai ir nepietiekams, situācija tiek labota, izmantojot SBA pakalpojumus. Šinī jomā laba sadarbība izveidojusies ar Brocēnu novada Gaiķu pagasta un Gaiķu pagasta Satiķu bibliotēkām, Saldus pilsētas bibliotēku, Saldus novada Jaunlutriņu pagasta, Lutriņu, Saldus pagastu bibliotēkām. Šķēdes pagasta bibliotēka SBA kārtā no citām bibliotēkām 2019. gadā saņēmusi 216 grāmatas, savukārt uz Jaunlutriņu pagasta un Saldus pilsētas bibliotēkām nosūtīti 115 eksemplāri.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2017	2018	2019
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	306	169	216
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	246	33	115

Daudzi bibliotēkas lietotāji labprāt izmanto iespēju izmantot bibliotēkas datorus- gan izklaidei, gan informācijas meklēšanai, gan arī rēķinu nomaksai i-bankā, gan saziņai ar dažādām iestādēm, gan deklarāciju iesniegšanai VID, LDC un LAD. Bibliotekārs darbojas kā konsultants, palīdzot i-bankas un citu e-sistēmu lietošanā.

2019.gadā elektroniski nosūtīti 29 dokumenti, sniegtas 50 dažādas uzziņas.

2019.gadā Šķēdes pagasta bibliotēkā notikušas 32 tematiskās literatūras izstādes, 2- vecu garīga rakstura grāmatu un pildspalvu- kolekciju izstādes. Notikuši 4 pasākumi- pavasara radošā

darbnīca apsveikumu gatavošanā Mātes dienai, tradicionālā Ziemassvētku radošā darbnīca apsveikumu gatavošanā, tikšanās ar rakstnieci Māru Jakubovsku un viņas sunīti Rufi. Šķēdes bibliotēkā notika arī salīdzinoši plaši apmeklēta lasītāju tikšanās ar rakstnieci Daci Judinu un komponistu Arturu Nīmani.

Bibliotēka ir pieejama apmeklētājiem ar kustību traucējumiem- te nav sliekšņu, nav atšķirīgu grīdas līmeņu.

6.Krājums

Komplektējot krājumu, tiek ņemtas vērā lasītāju izteiktās vēlmēs pēc kādas konkrētas grāmatas, autora vai noteiktas tēmas. No kopējā jaunieguvumu skaita (neskaitot seriālizdevumus) 2019.gadā nedaudz vairāk kā ceturtdaļa jeb 26,4% ir bērnu literatūra.

Preses izdevumi tiek abonēti uz gadu. 2019.gadam abonēti 3 laikraksti un 15 nosaukumu žurnāli, no tiem 2 bērniem un jauniešiem. 2019.gadam prese abonēta 2018.gadā, tad budžets preses abonēšanai bija lielāks. Diemžēl 2019.gada budžetā preses abonēšanai uz 2020.gadu atvēlēts gandrīz uz pusi mazāk līdzekļu. Arī krājuma papildināšanai finansējums ir krasī samazināts, jo, piešķirot krājuma komplektēšanai līdzekļus, vērā tiek ņemts nevis lasītāju, bet gan pagastā deklarēto iedzīvotāju skaits.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2017	2018	2019
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1773	1777	1314
<i>t. sk. grāmatām</i>	1147	1150	858
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	305	232	218
<i>t.sk.periodiskajiem izdevumiem</i>	626	627	456
Finansējums krājumam uz 1 iedz.pagastā	2,95	3,11	2,48
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1926	1781	1367

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma inventarizācija nav veikta.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2017	2018	2019
Jaunieguvumi kopā	574	473	463
<i>t.sk.grāmatas</i>	162	127	102
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	44	34	37
<i>t. sk. bērniem</i>	55	36	27
Izslēgtie dokumenti	1037	940	412
Krājuma kopskaits	6451	5984	6035
Grāmatu krājuma apgrozība	1,3	0,97	0,95
Periodisko izdevumu apgrozība	7,5	8,59	6,14

Bibliotēkā pieejamas 2 abonētās datu bāzes- Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēka News.lv. Lasītāji šo iespēju reizēm izmanto, tomēr pie šo datubāzu popularizēšanas vēl jāpiestrādā. Lasītāji bibliotēkā iecienījuši iespēju meklēt citur neatrodamu informāciju datu bāzē periodika.lv.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2017	2018	2019
Letonika	21	50	75
News			3

Pati galvenā ar krājumu saistītā problēma ir nepietiekamais finansējums krājuma atjaunošanai un papildināšanai. Lai situāciju labotu, bibliotēka izmanto SBA sniegtās iespējas. Parādnieki Šķēdes pagasta bibliotēkā tiek uzrunāti mutiski, telefoniski un sūtot e-pastus.

7.Darbs ar bērniem un jauniešiem

2019.gadā Šķēdes pagasta bibliotēkā reģistrēti 68 lasītāji- bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam. Tas ir par 4 lasītājiem mazāk nekā iepriekšējā gadā. Bērni un jaunieši bibliotēku apmeklējuši 1477 reizes un viņiem izsniegti 998 (par 91 eksemplāru vairāk kā pērn) eksemplāri no Šķēdes pagasta bibliotēkas krājuma.

Šķēdes bibliotēkā pārskata periodā nav notikusi neviena bibliotekārā stunda, jo pagastā nav nevienas izglītības iestādes. Bērni tās apmeklē kaimiņu pagastos un pat novados- Saldus novada Jaunlutriņu, Lutriņu, Saldus pagastos un Saldū, kā arī Kuldīgas novada Kabiles un Vārmes pagastos un Kandavas novada Vānes pagastā. Līdz ar to bērni no skolām atgriežas pēcpusdienā pēc 16.30. Dienās, kad bibliotēka strādā ilgāk, ir ievērojami lielāks bērnu un jauniešu apmeklējums. Diemžēl mācību gada laikā bibliotēku pārsvarā apmeklē bērni, kuri dzīvo pagasta centrā. Attālāk dzīvojošie bērni bibliotēkā vairāk sastopami vasarā un skolas brīvlaikos. Bērnu un jauniešu visiecienītākā nodarbošanās bibliotēkā ir datoru un interneta lietošana.

Par grāmatām un lasīšanu lielāku interesi izrāda mazāki bērni, lielākie dalās- tie, kuri lasa, un tie, kuri labākajā gadījumā lasa tikai skolā uzdoto literatūru. Novērots, ka daļā skolu šobrīd ir lielāka prasība pēc grāmatu lasīšanas, taču atšķirībā no iepriekšējiem gadiem nav dots obligāto grāmatu saraksts, tāpēc bibliotekāram jābūt ziņošam ieteikt katram bērnam piemērotu, interesantu literatūru. Bērniem bibliotēka ir satikšanās vieta- viņi spēlē spēles, kopā lasa grāmatas, rotaļājas, zīmē.

2019.gadā bibliotēkā notikuši 3 pasākumi bērniem: radošās darbnīcas apsveikumu gatavošanā Mātes dienai un Ziemassvētkiem, kā arī tikšanās ar rakstnieci Māru Jakobovsku un viņas literāro darbu varoni sunīti Rufi. Uz šo tikšanos bija ieradušies 16 bērni un 9 pieaugušie.

Šķēdes pagasta bibliotēkā reģistrētie lasītāji- bērni un jaunieši ir 89,5% no kopējā pagastā reģistrēto bērnu un jauniešu skaita, 25,5%- kopējā reģistrēto lasītāju skaita. 2019.gadā iepirkta 27 bērnu grāmatas, kas ir 26,4% no kopējā iepirkto grāmatu skaita. 2020.gadā jāturpina darbs pie bērnu un jauniešu krājuma, attīrot to no novecojušiem un neizmantotiem dokumentiem, gan arī pārdomāti to papildinot.

8. Novadpētniecība

Gada gaitā gan no preses, gan citiem resursiem vākti un apkopoti materiāli par Šķēdes pagastu un iedzīvotājiem. 2019. gadā izveidoti 12 rakstu apraksti.

9. Projekti

Pārskata periodā nav rakstīts neviens projekts.

10. Publicitāte

Par pasākumiem bibliotēkā sabiedrība tiek informēta ar afišu palīdzību. Tās tiek izvietotas bibliotēkā un pastā pie ziņojumu dēļa. Informācija tiek nodota arī mutvārdos un telefoniski.

2019. gadā pieredzes apmaiņā Šķēdes pagasta bibliotēkā bija ieradušies kolēģi no Salacgrīvas bibliotēkas, kā arī Saldus un Brocēnu novada bibliotekāri.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Šķēdes bibliotēkai ar darbu saistītos jautājumos un grāmatu apmaiņā laba sadarbība izveidojusies ar kolēģiem Saldus un Brocēnu novados. Īpaši cieša sadarbība ir ar Jaunlutriņu pagasta bibliotēku- kā jau vienā pagastu pārvaldē esošām bibliotēkām. Piemēram- racionāli izmantojot nelielo finansējumu krājuma papildināšanai, katra bibliotēka cenšas iepirkt kaut ko citu, lai pēc laika varētu apmainīties, tā paplašinot piedāvājumu lasītājiem. Bibliotēkai laba sadarbība izveidojusies arī ar kultūras darba organizatori. Attīstības stadijā ir bibliotēkas sadarbība ar Šķēdes Dienas centra pensionāru- aktīvistu grupu.

